

Gemeente Amsterdam

Dienst Milieu en Bouwtoezicht

**Milieuprogramma Amsterdam
2008 centrale stad**

OP WEG NAAR EEN DUURZAAM AMSTERDAM

De komende jaren staat Amsterdam voor een enorme uitdaging op milieugebied. Onze ambities zijn hoog: we willen een schone, gezonde en leefbare stad, met een duurzame energievoorziening en een gezonde buitenlucht – ook voor de Amsterdammers van de toekomst.

Van plannen naar praktijk

Dit Milieuprogramma 2008 geeft een praktische invulling voor het komende jaar aan het Milieubeleidsplan 2007-2010, *Amsterdam duurzaam aan de top*. Ook zijn de acties die in 2008 worden uitgevoerd vanuit het *Actieplan Luchtkwaliteit* opgenomen, en u leest hoe wij de wet- en regelgeving toepassen om milieubelasting te voorkomen.

De belangrijkste acties op het gebied van Lucht, Geluid, Klimaat, Duurzaam consumeren en produceren, Bodem, Groen en Water worden in de tekst uitgelicht. Bijlage 1 geeft een overzicht van alle acties.

Dit programma vormt een beknopte vertaling van beleid en regelgeving naar adequate uitvoering, van langetermijnvisie naar de aanpak van urgente problemen. Met heldere keuzes, concrete acties en meetbare resultaten.

Duurzame ontwikkeling centraal

Om echt duurzaam aan de top te staan moeten de drie p's van *people*, *planet* en *profit* in balans zijn: belangen van mensen, milieubelangen en economische belangen. Zodat de huidige generatie in haar behoeften kan voorzien zonder komende generaties te beperken. Want het gaat om 'hier en nu' én om 'daar en later'.

In het Milieubeleidsplan 2007-2010 en dit Milieuprogramma 2008 legt Amsterdam de lat met name hoog voor een betere luchtkwaliteit in de stad en goed klimaatbeleid. Dat is geen gratis nobel streven; wij vinden het keiharde noodzaak om te voldoen aan regelgeving, en om komende generaties een leefbaar Amsterdam te bieden. Vanwege het lokale, regionale en (inter)nationale belang heeft Amsterdam voor beide onderwerpen inmiddels speciale programmabureaus.

Samenhang

Er gebeurt in 2008 natuurlijk meer op milieugebied. Alle acties hebben als gemeenschappelijk doel een duurzame ontwikkeling van Amsterdam. Creatief omgaan met de schaarse ruimte, en uitstoot naar lucht, bodem en water beperken staan daarbij centraal. Het groen in de stad wordt verbeterd, geluidsoverlast wordt aangepakt, we treffen maatregelen om bodemverontreiniging tegen te gaan, en we zorgen dat bedrijven zich aan de regels houden. Bij veel acties snijdt het mes aan twee kanten. Zo kan het slim toepassen van milieumaatregelen ook bijdragen aan het oplossen van problemen bij bouwprojecten. En meer groen draagt bij aan de leefbaarheid van wijken, maar ook aan de luchtkwaliteit. Stadsverwarming zorgt voor energiebesparing, maar vermindert ook uitstoot van verbrandingsgassen. En goede woningisolatie drukt de energiekosten, maar zorgt ook voor minder geluidsoverlast door het verkeer. Daarom is integratie met verwante beleidsvelden en samenwerking met Amsterdammers en ondernemers cruciaal. De uitvoering van de acties die voortkomen uit het Milieubeleidsplan is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van verschillende gemeenteonderdelen, diensten en bedrijven, die elk hun bijdrage zullen leveren.

Aanpak

De Dienst Milieu en Bouwtoezicht (DMB) voert de wettelijke milieutaken uit en verzorgt de milieubeleidscyclus voor de centrale stad: zij stelt het Milieubeleidsplan op, verzorgt de jaarlijkse uitwerking en evaluatie daarvan in milieuprogramma's en – verslagen, en coördineert de uitvoering. De DMB verzorgt ook advies en communicatie over de milieubeleidscyclus, monitort de voortgang, onderhoudt netwerken, draagt bij aan plannen voor gerelateerde beleidsterreinen, beantwoordt publieksvragen en onderhoudt relevante intra- en internetsites. Communicatie over Klimaat en Lucht valt onder beide programmabureaus. Vanaf 2008 zullen planning en verslaglegging van de programmabureaus Lucht en Klimaat zijn gekoppeld aan de milieubeleidscyclus. In het Milieuverlag 2007, dat voorjaar 2008 gereed is, wordt gerapporteerd over de voortgang van alle acties.

Dit milieuprogramma is opgesteld aan de hand van de eisen die de *Wet milieubeheer* stelt aan milieuprogramma's.¹ Een uitgebreide beschrijving van alle acties vindt u in de bijlagen, én in de catalogus *De DMB-producten voor stad en stadsdelen 2008* (wettelijke taken) en het Milieubeleidsplan.

Prioriteiten 2008

De uitvoering van het Milieuprogramma 2008 wordt grotendeels gefinancierd vanuit de reguliere budgetten van de betrokken diensten. Daarnaast zijn voor de uitvoering van de beleidsacties in 2008 de volgende prioriteiten aangevraagd en toegekend.

- Het Actieplan Luchtkwaliteit gaat in 2008 een nieuwe fase in: de uitvoering van in 2006 en 2007 opgestelde plannen. Deze uitvoeringsfase loopt door tot 2010. In de financiële vertaling van het programakoord is hiervoor voor 2008 € 5 miljoen incidenteel opgenomen.
- Onder regie van het Programmabureau Klimaat worden verschillende activiteiten uitgevoerd om de klimaatambities van de stad te realiseren. Ter uitvoering van de bij de behandeling van de Voorjaarsnota aangenomen motie is € 0,4 miljoen structureel voor het klimaat opgenomen.
- Amsterdam staat voor een enorme opgave om de CO₂-emissie te reduceren met 40 procent. Hiervoor moet de gemeente als initiatiefnemer en aanjager krachtig het voortouw kunnen nemen in een aantal strategische voorbeeldprojecten. Het College heeft hiervoor de volgende projecten opgenomen: Modelwoningen bestaande voorraad, Amsterdam Waterstofstad, Vergroenen ICT, Aanpak schoolgebouwen. Hiervoor is in 2008 € 1,5 miljoen incidenteel opgenomen.
- Het Milieubeleidsplan valt uiteen in zeven beleidsvelden: Lucht, Geluid, Klimaat, Duurzaam consumeren en produceren, Bodem, Groen en Water. Om de ambities op het gebied van Klimaat en Duurzaam consumeren en produceren te kunnen realiseren is in 2008 € 1,13 miljoen incidenteel opgenomen.
- Voor Groen is in 2007 en 2008 € 12 miljoen beschikbaar, voor 2008 aangevuld met € 8 miljoen.
- Sanering verkeerslawaaai: om de prestatieafpraak van 800 saneringen te kunnen realiseren is in 2008 een bedrag van € 2 miljoen nodig.

¹ Gemeenten en stadsdelen zijn verplicht jaarlijks een milieuprogramma op te stellen op grond van artikel 4.20 van de *Wet milieubeheer*.

MILIEUBELEID IN AMSTERDAM

Het Milieubeleidsplan Amsterdam 2007-2010 kent zeven beleidsvelden: Lucht, Geluid, Klimaat, Duurzaam consumeren en produceren, Bodem, Groen en Water. In 2008 is veel aandacht voor lucht en klimaat. Naast lucht en klimaat springen ook de acties op het gebied van groen en geluid in het oog.

Schonere lucht

Actieplan luchtkwaliteit

In Amsterdam worden de Europese normen voor luchtkwaliteit overschreden, met name die voor fijn stof en stikstofdioxide. Belangrijkste oorzaak: gemotoriseerd wegverkeer, verbrandingsprocessen in de industrie en CV-ketels in woningen en kantoren. Dat heeft negatieve gevolgen voor de gezondheid. Daarom is vorig jaar het *Actieplan Luchtkwaliteit* opgesteld. Het plan bevat vijftig acties om specifieke knelpunten aan te pakken én om de algemene luchtkwaliteit in Amsterdam te verbeteren. Knelpunten zijn stukken weg waar de concentraties fijn stof of stikstofdioxide boven de Europese normen liggen (zoals de Jan van Galenstraat, de Stadhouderskade en de Spaarndammerdijk). De algemene maatregelen hebben als doel de uitstoot door het verkeer te verminderen. Met de uitvoering verwacht het Programmabureau Luchtkwaliteit dat Amsterdam in 2010 aan de Europese normen voor luchtkwaliteit voldoet, zodat de leefbaarheid in de stad en de gezondheid van bewoners en bezoekers optimaal worden gediend.

Milieuzone vrachtvervoer

2008 is een belangrijk jaar, omdat het Actieplan een nieuwe fase in gaat: uitvoering van in 2006 en 2007 opgestelde plannen. De belangrijkste daarvan zijn het plan *Voorrang voor een gezonde stad* en het *Actieplan Goederenvervoer*. Er wordt een zone voor goederenvervoer ingesteld en geëffectueerd. In deze milieuzone - het gebied binnen de Ring A10 - mogen alleen vrachtauto's rijden die aan bepaalde milieueisen voldoen. Een aantal bedrijfsterreinen wordt vooralsnog uitgezonderd. De uitvoering loopt door tot 2010. Ook andere onderdelen van het Actieplan Goederenvervoer komen in uitvoering.

Voorrang voor een gezonde stad

De uitvoering van het plan *Voorrang voor een gezonde stad* wordt verder voorbereid: het gaat onder meer om het programma voor de knelpunten, maatregelen voor het betaald parkeren, en het stimuleren en verbeteren van alternatief vervoer, zoals het OV. Zo wordt de P&R (*park and ride*)-capaciteit uitgebreid: op P+R-plekken aan de rand van de stad kunnen bezoekers de auto achterlaten en overstappen op OV of fiets. Deze voorzieningen helpen de stad bereikbaar houden en ontlasten de (binnen)stad van uitstoot.

Stadsverwarming

Er wordt een warmtebedrijf opgericht waarin de gemeente participeert en het stadsverwarmingsnet wordt uitgebreid met nieuwe locaties. De gemeente wil 130.000 nieuwbouwwoningen aansluiten op stadsverwarming. Dat draagt bij aan een betere luchtkwaliteit en zorgt voor een fors lagere CO₂-uitstoot, een belangrijke veroorzaker van het broeikas-effect. De warmte komt van het Afval Energie Bedrijf, waar restafval wordt

verbrand. Nuon zorgt er samen met het Afval Energie Bedrijf voor dat de warmte die daar vrijkomt in de toekomst aan duizenden nieuwbouw- en renovatiewoningen wordt geleverd.

Gedeelde belangen, brede samenwerking

Het Programmabureau Lucht werkt zo pragmatisch en integraal mogelijk. Dat betekent dat we acties op het gebied van luchtkwaliteit in het brede perspectief zien van de ruimtelijke ontwikkeling van de stad, en dat we meedenken over oplossingen voor problemen die zich voordoen. De acties zijn zeer divers, maar hebben allemaal één doel: de luchtkwaliteit in de stad verbeteren. Dat gemeenschappelijke doel gaan we sterker benadrukken in 2008, en we verbeteren de samenhang met andere beleidsterreinen.

Vanzelfsprekend neemt de gemeente zelf het voortouw en geeft het goede voorbeeld, bijvoorbeeld met roetfilters op onze eigen auto's. Verder staat samenwerking met Amsterdammers, ondernemers en belangenorganisaties centraal. Bijvoorbeeld in een actie om mensen te bewegen roetfilters te laten plaatsen op dieselauto's. Een overzicht van alle acties vindt u in Bijlage 1. De voortgang kunt u volgen op www.gezondelucht.amsterdam.nl.

Minder geluidsoverlast

Actieplan Geluid

Geluid hoort bij een stad. Maar in 2010 moet de geluidsoverlast voor Amsterdammers aanzienlijk zijn teruggedrongen, met name het aantal ernstig gehinderden en slaapgestoorden. In 2008 wordt daarom het *Actieplan Geluid* vastgesteld, met maatregelen van stad en stadsdelen om overlast te beheersen en te verminderen, met plandrempels voor omgevingslawaai: geluid van weg-, spoor- en luchtverkeer, en van bedrijven. Het actieplan heeft vooral betrekking op auto- en tramverkeer in de stad. Op industriegeluid hebben we stevige grip door geluidszones. ProRail, Schiphol en Rijkswaterstaat stellen komend jaar parallelle actieplannen op. De acties uit het Milieubeleidsplan vormen de kern van het plan. Stadsdelen kunnen zelf initiatieven nemen gebaseerd op het plan, zoals het opnieuw profileren van wegen. Op basis van de geluidskaart met gegevens uit 2006 kunnen zij bepalen waar en hoe dat moet gebeuren.

Het plan sluit aan bij het thema klimaat; bijvoorbeeld bij gevelsanering om wegverkeerslawaai terug te dringen. Dat vermindert de uitstoot van CO₂ en zal wellicht ook voor efficiëntere kosten zorgen. Ook het Actieplan Luchtkwaliteit bevat maatregelen die een positief effect op de geluidshinder hebben, zoals herinrichting van straten, fietsbeleid, stedelijke distributie, maatregelen bij het GVB en brandstofcellenbussen.

Aanpak klimaatprobleem

Veel Amsterdammers maken zich zorgen over het klimaat; de gevolgen van klimaatverandering zijn de afgelopen jaren zichtbaar geworden. Een duurzame energievoorziening is noodzakelijk vanwege de klimaatverandering maar draagt tegelijkertijd bij aan leveringszekerheid en in sommige gevallen aan de luchtkwaliteit. In Amsterdam willen we een transitie naar meer energiebesparing én meer gebruik van duurzame bronnen. We doen dat volgens het principe: eerst besparen, dan duurzaam opwekken, en pas als laatste fossiele bronnen gebruiken - maar dan wel zo efficiënt mogelijk.

Amsterdam wil in 2025 40% minder CO₂ uitstoten dan in 1990. Om dat te bereiken is samenwerking onontbeerlijk: met Amsterdammers bijvoorbeeld in een project om energie te besparen in huishoudens met lage inkomens, met het bedrijfsleven in een project gericht op energiebesparing bij kleine ondernemers, en met woningcorporaties in het streven naar een woningvoorraad met een goede energetische kwaliteit.

De gemeentelijke organisatie zelf is verantwoordelijk voor rond de 5 procent van de totale Amsterdamse CO₂-uitstoot. De gemeente streeft ernaar om in 2015 een klimaatneutrale organisatie te zijn.

Om deze ambities waar te maken is in de zomer van 2007 bij de Dienst Milieu en Bouwtoezicht het Programmabureau Klimaat ondergebracht. Belangrijkste taak: een stedelijke 'klimaatcoalitie' vormen met Amsterdamse bedrijven, instellingen en burgers. Een coalitie die onder het motto Amsterdam Duurzaam aan de Top het komende decennium - en later - de noodzakelijke klimaattransitie tot stand brengt.

Klimaatprogramma

Het Klimaatbureau Amsterdam presenteert op 11 december 2007 tijdens een Klimaatconferentie het rapport *Bouwstenen voor CO₂-reductie programma Amsterdam*. De eerste helft van 2008 zullen deze bouwstenen samen met de beoogde partners worden uitgewerkt in een Klimaatprogramma. Met de ondertekening van het Klimaatconvenant Amsterdam tijdens een tweede conferentie in het voorjaar van 2008, zullen de partners worden uitgenodigd zich formeel achter de uitvoering van dit programma te scharen. Het hele jaar door worden acties in gang gezet en onder de aandacht van het publiek gebracht. Een aantal van de klimaatacties die zijn beschreven in het Milieubeleidsplan Amsterdam 2007-2010 zullen in het Klimaatprogramma worden opgenomen.

Clinton Global Initiative

In het kader van het *Clinton Global Initiative* verzamelen en ontwikkelen Amsterdam, Seoul en San Francisco in samenwerking met Cisco *best practices* om de CO₂-uitstoot te reduceren. In 2008 wordt onder meer een kopgroep geformeerd die voor datahotels in nieuwe en bestaande situaties een groene standaard ontwikkelt. Ook komt er een prototype van een *personal traffic assistant*: een digitaal apparaat dat (potentiële) gebruikers van openbaar vervoer op elk moment en elke plaats informeert over de beste ov-opties. En in samenwerking met Almere is een proef voorzien met een Quality Center als e-werkkantoor voor personen die normaliter met de auto of het ov naar Amsterdam reizen. Tot slot wordt onderzocht welke verdere bijdrage ict kan leveren aan het verminderen van de CO₂-emissie van gemeentelijke gebouwen (*Green ICT*).

Gemeentelijke organisatie

Het Milieubeleidsplan bevat veel acties gericht op de voorbeeldfunctie en voortrekkersrol van de gemeente op het gebied van energiebeheer. Daarbij wordt aandacht besteed aan productinnovaties, zoals GVB-bussen op waterstof. In 2008 wordt onderzoek afgerond naar mogelijke maatregelen om de CO₂-uitstoot van gemeentelijke gebouwen terug te dringen, zodat ze in 2015 CO₂-neutraal kunnen zijn. Ook besparing bij infrastructurele voorzieningen zoals openbare verlichting, bewegende bruggen, pompen en gemalen is een punt van aandacht. Er komt in 2008 een voorstel om besparing op openbare

verlichting te realiseren bij vervanging, vernieuwing en uitbreiding. Bij vernieuwing van voer- en vaartuigen wordt gekozen voor zuiniger en milieuvriendelijker types.

Service voor stadsdelen

Energiebureau ARC (Amsterdam Reduceert CO₂) blijft in 2008 stadsdelen ondersteunen, uitgaande van hun specifieke behoeftes en kansen. Door praktijkervaringen uit te wisselen, kennis te delen en te inspireren bij klimaat- en energieprojecten; bij voorkeur gezamenlijk, zodat we efficiency- en schaalvoordelen behalen. ARC zal – naast vraagbaak – vooral fungeren als intermediair tussen de stad(sdelen) en andere partijen, zoals ministeries, energiebedrijven, projectontwikkelaars, adviesbureaus, belangenverenigingen en woningcorporaties.

Duurzaam consumeren en produceren

Consumptie en productie hebben grote invloed op het milieu. Consumenten en ondernemers zijn zich daar niet altijd van bewust, waardoor voor de hand liggende maatregelen soms niet worden genomen. De gemeente wil inwoners en ondernemers stimuleren om ook duurzaam te consumeren en te produceren. Daarmee kan Amsterdam zich internationaal onderscheiden als duurzame topstad. Hoewel niet genoemd in het Milieubeleidsplan, willen we u één bijzondere actie in 2008 niet onthouden.

Met het actieprogramma *Proeftuin Amsterdam* stimuleert de gemeente de productie en consumptie van vers, gezond en duurzaam voedsel uit de regio. Het programma bevordert ook gezonde leefgewoonten, en versterkt de relatie tussen stad en platteland. Daarbij is speciale aandacht voor het bestrijden van overgewicht, gezond voedsel op scholen en in bedrijven, en streek- en seizoensgebonden, biologische producten in winkels. In samenhang daarmee bevordert het programma dier- en milieuvriendelijke productie en vervoer, duurzaam toerisme en duurzame verpakkingen. Ook krijgt de regionale arbeidsmarkt op het gebied van voedsel en bewegen een impuls, bijvoorbeeld door onderwijs en het promoten van Amsterdam als culinaire stad. Betrokken zijn onderwijs-, horeca-, zorg- en milieu-instellingen. Naar verwachting komen er in 2008 middelen beschikbaar om deze 'voedselstrategie' krachtig voort te zetten.

In februari 2008 is aan dit Milieuprogramma een nieuwe actie toegevoegd: Amsterdam organiseert in 2008 een expertmeeting en stelt een visie over Cradle to Cradle (C2C) op. Aanleiding hiervoor is de aangenomen motie van raadslid Van Drooge (publicatiedatum 16 november 2007).

Effectiever groen

Hoogwaardig en afwisselend groen in de stad heeft een ecologische, educatieve en recreatieve functie. Daarnaast biedt het mogelijkheden voor waterberging, betere luchtkwaliteit en welzijn. Amsterdam heeft echter te kampen met een groot tekort aan recreatief groen, en de mogelijkheden van groen in de stad worden niet optimaal benut. De acties in 2008 zijn er op gericht daar iets aan te doen.

Groen op internet

Er is te weinig aandacht voor groen in het beeld dat mensen van Amsterdam hebben. Om de bekendheid en het gebruik te bevorderen wordt de informatie over groen in en rond Amsterdam gestroomlijnd via bestaande websites. Zo wordt deze beter toegankelijk voor

bewoners, (buitenlandse) bedrijven en toeristen. In 2008 wordt de informatie van de stadsdelen hiervoor geïnventariseerd.

Natuur- en milieueducatie

Om Amsterdamse kinderen en jongeren van 4 tot 21 jaar aandacht, respect en trots voor de natuur en hun leefomgeving bij te brengen wordt de natuur- en milieueducatie in het onderwijs verbeterd via het Amsterdamse Natuur- en Milieu-EducatieCentrum (ANMEC). Zo zal het ANMEC bijdragen aan de verwachte landelijke leerlijn NME in 2008, voor basis- en voortgezet onderwijs, in combinatie met een PR-campagne.

Stadsparken

De Amsterdamse parken vormen groene oases in de stad. Om ook de belangrijke sociale en recreatieve functie voor bewoners en toeristen - als ontmoetingsplek en als sport- en spelaccommodatie bijvoorbeeld - te bevorderen wordt er fors geïnvesteerd in de stadsparken in de zich verdichtende stad. Er worden in 2008 projecten uitgevoerd in het Noorderpark, het Bijlmerpark, het Sloterpark, het Vondelpark en de Nieuwe Oosterbegraafplaats. Er wordt ook gewerkt aan adequater onderhoud en beheer, en nieuwe gebruiksmogelijkheden, wellicht op basis van een nieuw gebruikersonderzoek.

Regionaal groen

Het groene landschap om Amsterdam is een grote kwaliteit van de stad. De scheggen zijn daarbij belangrijk, omdat deze ver de stad in reiken en het groen dichtbij brengen. In 2008 worden de inrichting, het gebruik en de bereikbaarheid verbeterd. Het gaat om projecten in onder meer de Westrandscheg, de Waterlandscheg, de Diemerscheg, de Amsterdamse Bosscheg en de Amstelscheg. De inrichting wordt beter afgestemd op het gebruik: door aanleg en verbetering van fietspaden, wandelpaden en bruggen. De gemeente treedt op als intermediair om ook de boeren in de Westrandscheg groene diensten te laten aanbieden: zorg- en lesboerderijen, naschoolse opvang, en verkoop van streekproducten.

Functiegerichte bodemsanering

In 2008 wordt een Amsterdamse indicator ontwikkeld waarmee de voortgang van de functiegerichte bodemsanering kan worden vastgesteld. Deze geeft inzicht in de voortgang van functiegericht saneren. Zodra een gebied geschikt is voor de beoogde functie is dat gebied gereed. Uiteindelijk moet in 2030 het gehele grondgebied van Amsterdam geschikt zijn voor de beoogde functie.

Kwaliteit van oppervlaktewater

In driekwart van het stedelijk gebied van Amsterdam wordt het regenwater met een apart riool direct naar het oppervlaktewater afgevoerd. Voor de kwaliteit van het oppervlaktewater is het van belang dat het regenwater schoon blijft. Onkruidbestrijdingsmiddelen, vooral bij gebruik op verhardingen, zijn een bron van verontreiniging. Certificering betekent een regelmatige controle door de certificatie-instelling en daarmee een garantie op de afgesproken werkwijze. Met certificering kan een gefundeerde invulling worden gegeven aan de in het rijksbeleid genoemde voorbeeldfunctie van overheden. In 2008 wordt een plan van aanpak opgesteld en vastgesteld, waaruit blijkt wat nodig is voor certificering van het beheer van de openbare ruimte en wanneer dit gerealiseerd kan zijn. Deze actie wordt afgestemd met het project *Inrichting van de openbare ruimte van de stad*, de zogeheten Puccini-methode. Mogelijk wordt de actie geïntegreerd in het DRO-project.

WETTELIJKE MILIEUTAKEN

Voor de wettelijke milieutaken kunnen de accenten jaarlijks verschillen, bijvoorbeeld door branchegerichte projecten. Standaard zijn vergunningverlening en handhaving in het kader van de *Wet milieubeheer* en de wet- en regelgeving bodem. Daarbij wordt nauw samengewerkt met onder meer stadsdelen, Westpoortbeheer, provincie, Politie, Brandweer en Justitie. Doordat een groot deel van de werkzaamheden vraaggestuurd is, kan het uiteindelijke resultaat afwijken van de planning. Het geraamde aantal producten vindt u in Bijlage 2.

Wet milieubeheer

We behandelen vergunningaanvragen en handhaven de *Wet milieubeheer* bij bedrijven in Westpoort en de grootstedelijke gebieden, inclusief provinciaal gedelegeerde taken voor afvalbedrijven. Daarnaast zorgen we voor coördinatie met bouwaanvragen en adviseren over vergunningen aan andere vergunningverstrekkers (zoals Rijkswaterstaat, de Provincie en Waternet). In 2008 hebben alle vergunningplichtige bedrijven een actuele vergunning, voldoen aan de voorschriften en passen de best beschikbare technieken (BBT) toe. Alle aanvragen worden direct in behandeling genomen, minstens 90 procent van de vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld, en alle meldingen worden getoetst aan de nieuwe zogeheten activiteiten-AmvB.

Als in 2008 deze AMvB (het *Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer*) van kracht wordt, hoeven minder bedrijven een vergunning aan te vragen, maar alleen de oprichting nog te melden. Deze meldingen worden gecontroleerd en waar nodig leggen we aanvullende voorschriften op. We gaan er van uit dat in 2008 het aantal oprichtingsvergunningen en meldingen overeenkomt met het aantal oprichtingsvergunningen in 2006.

Helder en haalbaar is het motto voor de bestuurs- strafrechtelijke handhaving. In 2008 wordt onderzocht of de bezoekfrequentie bij goed naleefgedrag kan worden verlaagd. Bij de programmering wordt rekening gehouden met landelijke prioriteiten: asbest, vuurwerk, dierlijke vetten en ketenhandhaving. Ook voor het Van Traa-team (voor het aanpakken van georganiseerde milieucriminaliteit) ligt de aandacht in 2008 sterk op asbest. Verder wordt de piketdienst van de DMB voor stad- en stadsdelen geprofessionaliseerd, worden zo'n 100 koeltorens gecontroleerd op Legionella, en worden BRZO-bedrijven (*Besluit risico zware ongevallen*) gecontroleerd.

Wet bodembescherming en Bouwstoffenbesluit

We geven we beschikkingen af, houden toezicht en handhaven regelgeving. In 2008 wordt 95 procent van de beschikkingen en BUS-meldingen (*Besluit Uniforme Saneringen*) binnen de wettelijke termijn afgehandeld, en 95 procent van de saneringen (met uitzondering van BUS- en kleine saneringen) tijdens de uitvoering minstens één keer gecontroleerd. BUS- en kleine saneringen worden steekproefsgewijs bezocht. Extra aandacht besteden we aan preventief handhaven (bijvoorbeeld via voorlichtingsbijeenkomsten). In 2008 wordt voor 8 clusters van 35 risicolocaties op grond van spoedeisendheid beoordeeld of sanering nodig is. Alle meldingen in het kader van het

Bouwstoffenbesluit (in de toekomst het *Besluit Bodemkwaliteit*) wordt administratief gecontroleerd, en steekproefsgewijs in het veld. Het *Amsterdams Uitvoeringskader Bodemsanering* wordt aangepast na de inwerkingtreding van het *Besluit Bodemkwaliteit*. Ook komt er een inventarisatie voor de aanvraag in het kader van het *Investeringsbudget stedelijke vernieuwing 2010-2014* voor bodemsanering. De *Bedrijvenregeling* wordt toegepast: een op de sanering van bedrijfsterreinen gerichte financieringsregeling van VROM. We gaan uit van tien aanvragen in 2008.

BIJLAGE 1

Acties in het kader van het Milieubeleidsplan 2007-2010 en het Actieplan Luchtkwaliteit

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
	 Lucht	
Actieplan Lucht 1t/m4	Knelpunt Prins Hendrikkade	<p>Om het knelpunt Prins Hendrikkade aan de norm te laten voldoen, worden maatregelen ingezet voor de korte, middellange en lange termijn.</p> <p>Voor de korte termijn worden bussen ingezet die voldoen aan Euro-5 en EVV+ (bussen die voldoen aan de hoogste norm).</p> <p>In 2008 wordt besluitvorming en uitvoering van de maatregelen voor de middellange termijn voorbereid.</p> <p>Als onderdeel van de plannen voor het Centraal Station zal het doorgaand verkeer ter hoogte van het CS na de start exploitatie van de Noordzuidlijn over de (de zgn. knip) Ruyterkade rijden in plaats van de over Prins Hendrikkade.</p> <p>In samenwerking met de Stadsregio wordt de optimalisatie van het bovengrondse lokale/regionale OV-net voorbereid.</p> <p>In Noordvleugel verband wordt beleid opgesteld voor schone OV-consessies.</p>
Actieplan Lucht 5,6	Knelpunt Stadhouderskade	<p>In 2008 wordt de besluitvorming en de uitvoering van maatregelen ter hand genomen ter bevordering van de doorstroming op de Stadhouderskade.</p> <p>Bij onvoldoende effect van het actieplan Goederenvervoer op de stadhouderskade (actie 22) moet eenrichtingsverkeer of een anderszins limiterende routing voor deze vervoerstroombaan het goederenvervoer beperken.</p>
Actieplan Lucht 7, 8	Knelpunt Tasmanstraat / Spaardammerdijk	In 2008 wordt de besluitvorming en de uitvoering van maatregelen ter hand genomen om de luchtkwaliteit te verbeteren.
Actieplan Lucht 9	Knelpunt Weesperstraat	In 2008 wordt de besluitvorming en de uitvoering van maatregelen ter hand genomen voor de Weesperstraat.
Actieplan Lucht 11	Knelpunt Zeilstraat	In 2008 wordt een plan van aanpak opgesteld voor de Zeilstraat. Na besluitvorming wordt gestart met de uitvoering (2009).
Actieplan Lucht 12,13	Knelpunt Jan van Galenstraat	In samenwerking met Foodcentre is een plan van aanpak opgesteld met maatregelen ter bevordering van de doorstroming en gebruik van schoner vervoer. In 2008 start de uitvoering van de maatregelen.
Actieplan Lucht 14	Knelpunt A10-West	De gemeente wil de A10 en A9 (Gaasperdammerweg) onder het regime van 80 km/h laten vallen. In 2008 wordt op basis van evaluatie van de 80-km-zone op de A10-west een strategie bepaald voor uitbereiding van de 80-km-zone. Het rijk is beslissingsbevoegd.
Actieplan Lucht 15	Maatregelen Eigen wagenpark	Bussen: Door de plaatsing van roetfilters voldoen alle bussen in 2008 tenminste aan de Euro-4 norm. Nieuwe bussen voldoen aan Euro-5 of EVV+. Het GVB onderzoekt nieuwe en schonere aandrijvingstechnieken en overweegt rijstijltraining

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		<p>en boardcomputers om energiezuinig rijden te bevorderen.</p> <p>Veerboten: De aanpassing van en schoner uitlaatsysteem voor de veren is getest en wordt in 2008 (bij goedkeuring door de inspectie) op de overige veren toegepast.</p> <p>Overig wagenpark: De gemeente Amsterdam heeft ongeveer tweeduizend voertuigen, zoals vuilniswagens, veeg- en spoelmachines, busjes en personenauto's. Alle zwaardere voertuigen zijn uitgerust met een roetfilter. Om de luchtverontreiniging te verminderen hebben bijna vierhonderd gemeenteambtenaren, die in hun werk regelmatig autorijden, een training Het Nieuwe Rijden gevolgd. Overwogen wordt hieraan in 2008 een vervolg gegeven. In 2008 wordt de Europese aanbestedingsprocedure afgerond voor de aanschaf van nieuwe, schonere voertuigen.</p>
Actieplan Lucht 19	Amsterdam Waterstofstad	<p>In het project met brandstofcelbussen is de brandstofceltechniek, waarbij waterstof via een chemisch proces wordt omgezet in elektriciteit, met succes getest.</p> <p>Waterstof lijkt op langere termijn kansrijk om zich te ontwikkelen tot een regulier toepasbare duurzame techniek. In 2008 wordt een strategie opgesteld om waterstof als reguliere aandrijftechniek te stimuleren.</p>
Actieplan Lucht 20,21	Voorrang voor een gezonde stad	<p>Het discussiedocument <i>Voorrang voor een gezonde stad</i> bevat maatregelen voor het personenvervoer om de luchtkwaliteit in de stad de komende jaren te verbeteren. Amsterdam wil het autoverkeer in de stad schoner maken en verminderen. Belangrijke voorwaarde is dat de bereikbaarheid, de leefbaarheid en het economisch functioneren van de stad er niet op achteruit gaan. In 2008 vindt bestuurlijke besluitvorming en inspraak plaats over het Plan van Aanpak.</p>
Actieplan Lucht 22,23	Actieplan Goederenvervoer	<p>Het <i>Actieplan Goederenvervoer</i> bevat maatregelen voor het goederenvervoer om de luchtkwaliteit in de stad de komende jaren te verbeteren. Amsterdam wil het goederenvervoer in de stad schoner maken en verminderen. Belangrijke voorwaarde is dat de bereikbaarheid, de leefbaarheid en het economisch functioneren van de stad er niet op achteruit gaan. In 2008 staat in het teken van de besluitvorming en instelling van de Milieuzone Goederenvervoer en de uitwerking van het kwaliteitsnet goederenvervoer.</p>
Actieplan Lucht 24	Dynamisch Verkeersmanagement	<p>Bij maatregelen ten behoeve van verkeersmanagement moet worden gedacht aan onder meer het versterken van corridors, een betere afstemming van verkeerslichten, een goede geleiding door de stad en incidentmanagement. In 2008 vindt besluitvorming en voorbereiding plaats over het maatregelenpakket Spaarndammerdijk-Tasmanstraat. Voorts wordt de bijdrage van verkeersmanagement voor de overige knelpunten onderzocht.</p>
Actieplan Lucht 25	Parkeer & Reis terreinen	<p>Een van de middelen die Amsterdam inzet om de stad bereikbaar te houden, is het aanbieden van P+R-voorzieningen (<i>park and ride</i>). Op deze P+R-plekken aan de rand van de stad kunnen bezoekers de auto achterlaten en overstappen op het OV of fiets.. Het Uitvoeringsprogramma P+R wordt opgesteld in samenhang met Voorrang voor een Gezonde Stad en start in 2008 (na besluitvorming over VGS).</p>

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
Actieplan Lucht 26	Uitbreiding areaal betaald parkeren	Invoering van betaald parkeren is een effectief instrument dat een stadsdeel kan hanteren om het gebruik van de auto te beïnvloeden. In het kader van het Actieplan wordt voornamelijk geen actie ondernomen uitbreiding van betaald parkeren te bevorderen. Wel is er los van het Actieplan sprake van initiatieven in enkele stadsdelen om het areaal wel uit te breiden.
Actieplan Lucht 27	Gedifferentieerd parkeertarief	In 2008 wordt een advies opgesteld aangaande de invoering van een gedifferentieerd tarief. Schone auto's betalen dan een lager parkeertarief met het doel het gebruik van schone voertuigen bij de bewoners en bezoekers te stimuleren.
Actieplan Lucht 28	Betaald rijden	Amsterdam ondersteunt het landelijk beleid om betaald rijden op de rijkswegen in te voeren.
Actieplan Lucht 29	Fietsbeleid	Sinds 1979 voert de gemeente een actief en integraal fietsbeleid.. In 2008 wordt een onderzoek uitgevoerd naar kansrijke nieuwe projecten.
Actieplan Lucht 30	Onderzoek gratis openbaar vervoer	Het doel van deze actie is een antwoord op de vraag of gratis openbaar vervoer onder voorwaarden gunstig kan zijn voor de luchtkwaliteit. In 2007 is gestart met een proef waarbij meer gratis OV-kaartjes worden gegeven bij de P+R terreinen. Op basis van de evaluatie wordt nader beleid bepaald.
Actieplan Lucht 31,32	Versterken samenhang stedelijk en regionaal OV	Door Amsterdam en de Stadsregio Amsterdam wordt in 2008/9 een gezamenlijke studie uitgevoerd naar de optimalisatie van het bovengrondse lokale en regionale OV-net vanaf het moment na opening van de Noord-Zuidlijn.
Actieplan Lucht 33	Reductie van de uitstoot van fijn stof en stikstofdioxide door taxi's	Taxi's maken veel kilometers in de stad en het is daarom belangrijk dat er met schonere taxi's wordt gereden. Het gebruik van trambanen en standplaatsen zal alleen voor schone taxi's worden toegestaan. In 2008 wordt de regelgeving voor taxi's nader uitgewerkt.
Actieplan Lucht 34	Haalbaarheidsstudie toepassen walstroom	In Amsterdam wordt op een aantal plaatsen al walstroom toegepast voor de stroomvoorziening van afgemeerde binnenvaartschepen. In 2008 wordt op basis van de aanbevelingen van de haalbaarheidsstudie bepaald uitbreiding mogelijk is.
Actieplan Lucht 35	Verminderen van de emissie van rondvaartboten	Om te handelen overeenkomstig het <i>Besluit luchtkwaliteit</i> heeft Amsterdam besloten dat het volumebeleid passagiersvaart op korte termijn alleen mag worden uitgebreid met vaartuigen die geheel uitstootvrij varen. In 2008 wordt aan deze actie uitvoering gegeven.
Actieplan Lucht 36	Vervoermanagement stimuleren bij bedrijven	Vervoermanagement is het efficiënt organiseren van verkeer en vervoer van personen en goederen van en naar uw bedrijf. Door het toepassen van vervoermanagement leveren bedrijven een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de lokale luchtkwaliteit. In 2007 zijn 200 bedrijven bezocht om een extra bijdrage te leveren ten aanzien van vervoersmanagement. Daarnaast worden de 20 grootste bedrijven actief gestimuleerd om vervoersmanagement uit te voeren. In 2008 krijgt deze actie een vervolg.

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
Actieplan Lucht 37	Handhaving snelheid	Een rustiger verkeersbeeld heeft twee voordelen. Minder remmen en optrekken veroorzaakt minder luchtverontreiniging. Een rustiger verkeersbeeld leidt ook tot een betere doorstroming. In de communicatie worden deze voordelen onder de aandacht gebracht.
Actieplan Lucht 38	Verduurzamen Strategie Compacte Stad in relatie tot de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen	Het verduurzamen van het compacte-stad-beleid is niet uitsluitend een Amsterdamse aangelegenheid. Amsterdam zal daarom het initiatief nemen om deze actie landelijk aan te kaarten (VROM) om zodoende op landelijke schaal uitwerking en (mede)financiering van dit actiepunt te bewerkstelligen. In 2008 wordt een strategienota opgesteld waarin de ruimtelijke en stedenbouwkundige visie van Amsterdam wordt gekoppeld aan de doelstelling voor schone lucht.
Actieplan Lucht 39	Aantonen afschermdende werking van gebouwen langs (rijks)wegen (kennisopbouw)	Woningbouwprojecten op diverse locaties langs de A10-West hebben een afschermdende werking voor de geluidshinder en luchtverontreiniging van de rijksweg. In het kader van het actieprogramma wordt hier geen actie meer op ondernomen.
Actieplan Lucht 40	Stadsverwarming	De gemeente wil 130.000 nieuwbouwwoningen aansluiten op stadsverwarming. De gemeente draagt met stadsverwarming bij aan een betere luchtkwaliteit en dat is belangrijk voor de gezondheid van Amsterdammers. Het Ontwikkelingsbedrijf draagt zorg voor uitvoering van deze actie.
Actieplan Lucht 41	Onderzoek bijdrage groen aan verbeteren luchtkwaliteit	In 2007 is een onderzoek afgerond naar effect van groen op luchtkwaliteit. In 2008 worden in vervolg op dit onderzoek twee groenprojecten voorbereid en in uitvoering genomen.
Actieplan Lucht 42	Afval overslagstation	Het idee van een overslagpunt is afkomstig van de stadsdelen. Het past uitstekend in de visie van dit Actieplan in het streven naar reductie van onnodige (vracht)kilometers. In 2008 wordt deze actie nader uitgewerkt.
Actieplan Lucht 43	Haalbaarheidsonderzoek regulering emissies dieselgeneratoren	Dieselgeneratoren stoten luchtverontreinigende stoffen uit en veroorzaken overlast, vaak in de directe leefomgeving van mensen. In 2008 worden de resultaten van een onderzoek bekend naar de mogelijkheden bij manifestaties en grote projecten te werken met elektriciteit in plaats van diesel.
Actieplan Lucht 44	Onderzoek naar juridische mogelijkheden APV artikel 8.10	Artikel 8.10 lid 1 van de APV verbiedt vervoer als er niet voldoende voorzieningen zijn getroffen om onder meer de lucht niet te verontreinigen. Er is onderzoek gedaan naar de toepasbaarheid van dit voorschrift. Van deze kennis is gebruik gemaakt bij het Discussiedocument Voorrang voor een Gezonde stad.
Actieplan Lucht 45	Handhaving stationair draaien	In 2008 wordt in het kader van het Actieprogramma Luchtkwaliteit geen campagne gevoerd om stationair draaien te ontmoedigen.
Actieplan Lucht 46, 47,48	Communicatie Luchtkwaliteit.	In 2007 is veel campagne gevoerd omtrent luchtkwaliteit, waaronder de Week van de Vooruitgang, de autoloze zondag, de Stadsdebatten, Jongeren de Lucht in en Aandeel in de Lucht. Op basis van de evaluaties wordt begin 2008 de communicatiestrategie voor 2008 bepaald.

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
Actieplan Lucht 49	“Op de fiets en te voet naar school”	In 2007 hebben 11.000 schoolkinderen meegedaan aan de actiedag “te voet en te fiets naar school”. In 2008 wordt deze actie herhaald.
Actieplan Lucht 50	Hernieuwde aandacht voor borden	Deze maatregel is gericht op automobilisten. Vanuit het communicatieplan wordt in 2008 onderzocht of en hoe informatie in de openbare ruimte kan bijdragen aan een gedragsverandering. De aanbevolen maatregelen zal in 2008 in uitvoering worden gebracht.
Actieplan Lucht 51	Jongeren de lucht in	Het doel van deze actie is om jongeren bewust te maken van en te betrekken bij hun leefomgeving. Luchtkwaliteit is voor veel mensen een abstract begrip. Het zelf meten van de luchtkwaliteit in en om hun school of onderweg, maakt het tastbaarder. In 2008 wordt geëvalueerd of dit project een vervolg krijgt en/of jongeren op een andere manier worden betrokken bij luchtkwaliteit.
	 Geluid	
MBP 1	Actualisatie digitale geluidskaart	De digitale geluidskaart geeft in tabellen en geografische kaarten de geluidsbelasting weer door weg-, spoor- en luchtvaartverkeer en bedrijven in Amsterdam. De kaart is beschikbaar via www.atlas.amsterdam.nl en kan Amsterdammers informeren over de plaatselijke geluidssituatie via de website van de gemeente. Met geluidskaarten kunnen de effecten van uitgevoerde maatregelen worden doorgerekend. De Amsterdamse geluidskaart kent een bredere toepassing: hij heeft ook een signaalfunctie voor belemmeringen bij ruimtelijke ontwikkelingen, wordt toegepast bij de controle van bouwvergunningaanvragen, en vormt de basis voor de milieumonitor. In 2008 wordt de kaart geactualiseerd voor de industriële geluidszones.
MBP 2	Actieplan Geluid	Het halverwege 2008 door burgemeester en wethouders vast te stellen <i>Actieplan Geluid</i> voor omgevingslawaai zal maatregelen bevatten om de geluidsbelasting in Amsterdam te beheersen en waar nodig te verminderen. In het plan legt de gemeente beleidskeuzes vast, geeft plandempels aan voor omgevingslawaai en beschrijft maatregelen om geluidsbelasting te beheersen en waar nodig te verminderen. Het <i>Actieplan Geluid</i> zal voldoen aan de wettelijke regeling (<i>Wet geluidhinder</i>) en het <i>Besluit omgevingslawaai</i> .
MBP 3	Stil asfalt als wegdekverharding	Op basis van de inventarisatie worden dunne deklagen (stil asfalt) toegepast waar dit mogelijk en zinvol is. Er komt ook een voorstel voor de dekking van de kosten voor het extra onderhoud als gevolg van de kortere levensduur. Uit praktische overwegingen kan op het hoofdwegennet maar één type stil asfalt worden toegepast: de zogeheten ‘dunne semi-dichte deklaag’. Bij groot onderhoud aan de wegen van het <i>Hoofdnet Auto</i> wordt bekeken of de aanleg van een dunne deklaag mogelijk en zinvol is. Daarbij wordt gekeken naar de kwaliteit betrokken in samenhang met de maximale vermindering van de geluidbelasting. Op wegen met veel remmend en optrekkend of afslaand verkeer is het risico op beschadigingen namelijk te groot. Ook op wegen waar het tramlawaai dominant is, zijn dunne

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		deklagen minder zinvol. Nadat de deklaag is aangebracht is goed onderhoud van groot belang, omdat het geluidsreducerende effect na een tot twee jaar kan verdwijnen. Op basis van de inventarisatie wordt een kostenraming opgesteld voor de extra onderhoudskosten.
MBP 4	Sanering geluidshinder woningen op de A-lijst	In 800 woningen van de zogeheten A-lijst worden maatregelen getroffen die verkeerslawaaï verminderen. Het gaat om geluidsisolerende beglazing, speciale naad- en kierdichting en geluiddempende ventilatievoorzieningen, zodat het verkeerslawaaï in de woning vermindert tot een streefwaarde van ongeveer 40 dB(A)
MBP 5	Handhaving geluidshinder door brommers door politie	Over deze actie wordt in 2008 nader overleg gevoerd met de politie. Uit onderzoek van de dienst Onderzoek en Statistiek (2005) blijkt dat geluidshinder door brommers één van de meest hinderlijke bronnen is. Op basis van de <i>Wet geluidshinder</i> kunnen opgevoerde scooters en brommers niet worden aangepakt. De politie heeft de bevoegdheid deze voertuigen te keuren op basis van hun technische constructie en kan bijvoorbeeld projectmatig invulling geven aan deze actie.
MBP 6	Stedelijke Projectgroep Burenlawaaï	Er wordt een stedelijke projectgroep burenlawaaï opgericht als platform voor het uitwisselen van kennis en ervaring. Het onderzoek van de dienst Onderzoek en Statistiek (2005) wijst uit dat van alle Amsterdammers 18 procent ernstige hinder van burenlawaaï ondervindt en 6 procent door burenlawaaï wordt gestoord in de slaap. Oude woningen scoren het slechtst.
MBP 7	Actief toezicht op kwaliteitseisen geluidsisolatie bij nieuwbouw	Er wordt toetsbeleid vastgesteld met een afdoende toezichtsniveau op de kwaliteitseisen uit het <i>Bouwbesluit 2003</i> . Het beleid wordt verwerkt in een protocol voor toetsing en een protocol voor toezicht. Het is belangrijk dat bij nieuwbouw van woningen de vereiste kwaliteit ook wordt gehaald. Om deze kwaliteit te waarborgen is het nodig hierop actief in te zetten en zo nodig te handhaven. Dit is ingebed in het zogenaamde adequate handhavingniveau van de afdelingen Bouw- en Woningtoezicht.
MBP 8	Amsterdamse Richtlijn Bouwlawaaï	De <i>Amsterdamse Richtlijn Bouwlawaaï</i> wordt vastgesteld. Op basis van de landelijke <i>Circulaire Bouwlawaaï</i> heeft de gemeente beperkte mogelijkheden om overlast van bouwlawaaï te voorkomen of verminderen. Door een eigen richtlijn op te stellen kan hier beter recht aan worden gedaan. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar de mogelijkheden van de bouwer, door bijvoorbeeld te werken met stiller materieel. Daarbij wordt in beeld gebracht wat de meerkosten van deze maatregelen zijn. Uit onderzoek blijkt dat bewoners die vooraf geïnformeerd worden aanzienlijk minder overlast van bouwlawaaï ondervinden. Hinder is immers een subjectief begrip. In de richtlijn wordt daarom aandacht besteed aan communicatie. Ook kan de periode waarin de geluidbelasting optreedt worden afgestemd op een periode waarin de acceptatie van de omwonenden het grootst is (bijvoorbeeld overdag heien en niet 's nachts). In de richtlijn wordt daarom uitgewerkt wat de mogelijkheden zijn om bouwactiviteiten in de avonden te beperken.

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
MBP 9	Stille gebieden	Op basis van een inventarisatie van bestaande en potentiële locaties worden voorstellen gedaan voor aanwijzing van stille gebieden. Besluitvorming vindt plaats in het kader van het <i>Actieplan geluid</i> . 40 procent van de Amsterdammers (O&S, 2005) vindt dat er onvoldoende stille plekken zijn in de stad. Stille, groene gebieden – bij voorkeur dicht bij huis - kunnen helpen om te herstellen van stress. Zo liggen overlast en de mogelijkheid om te herstellen niet te ver uit elkaar.
MBP 10	Continuering deelname aan Commissie Regionaal Overleg Schiphol	Actieve deelname aan de Commissie Regionaal Overleg Schiphol (CROS), onder meer het in werkgroepen adviseren over het terugdringen van de geluidsoverlast door vliegtuigen. Na het in gebruik nemen van de Polderbaan in 2002 heeft een groot deel van de geluidsoverlast door vliegtuigen zich verplaatst naar buiten Amsterdam. Het aantal klachten in Amsterdam is gedaald. In Buitenveldert is de overlast duidelijk afgenomen. Andere delen van de stad, zoals Osdorp en Nieuw Sloten, kregen juist enige overlast door het in gebruik nemen van de Polderbaan. De ontwikkelingen rond de luchthaven (MER-procedures) worden actief gevolgd.
MBP 11	Reguleren vestigingsmogelijkheden helihavens	Stadsdelen worden geïnformeerd over de resultaten van de inventarisatie van het juridisch instrumentarium voor het reguleren van helihavens. Er komt overleg met de provincie Noord-Holland over de toekomstige regelgeving voor helihavens. Onderzoek naar de milieueffecten van vervoer per helikopter heeft uitgewezen dat de emissies (CO ₂ en NO _x) 3 tot 5 keer hoger liggen dan bijvoorbeeld die van een dieselauto. Ten opzichte van de trein zijn deze verschillen nog groter. Daarnaast vormen helikopters een belangrijke bron van geluidshinder voor een bredere omgeving. Vooral in dicht bevolkte gebieden (zoals Amsterdam) kan dit tot onwenselijke situaties leiden. De huidige instrumenten zijn ontoereikend om helihavens adequaat te reguleren. Met een inventarisatie worden de mogelijkheden en risico's van het huidige juridisch instrumentarium zorgvuldig in kaart gebracht.
	 Klimaat	
n.v.t.	Klimaatprogramma	In de eerste helft van 2008 worden de bouwstenen uit het rapport <i>Bouwstenen voor CO₂-reductie programma Amsterdam</i> samen met de beoogde partners uitgewerkt in een klimaatprogramma. Het hele jaar door worden acties in gang gezet en onder de aandacht van het publiek gebracht. De gemeente neemt als initiatiefnemer en aanjager het voortouw in een aantal strategische voorbeeldprojecten, waaronder: Modelwoningen bestaande voorraad, Amsterdam Waterstofstad, Vergroenen ICT en Aanpak schoolgebouwen. De onderstaande acties uit het Milieubeleidsplan worden ook uitgevoerd onder het Klimaatprogramma.
MBP 13	Participeren in het Clinton Global Initiative met Connected Urban Development	In het kader van het <i>Clinton Global Initiative</i> verzamelt en ontwikkelt een kopgroep van drie steden <i>best practices</i> met als doel CO ₂ -uitstoot te reduceren. Dit zijn Amsterdam, Seoul en San Francisco. Vooralsnog is het de bedoeling de

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		<p>samenwerking te richten op verkeer, gemeentelijke gebouwen en gebouwde omgeving. In alle gevallen gaat het om het inzetten van ICT om CO₂-uitstoot te reduceren, zoals verkeersgeleidingssystemen, telewerken, <i>smart buildings</i> en de rol van ICT bij energiebesparing in woningen. Een koppeling met de ideeën van energiebedrijven om zogenaamde 'slimme meters' te introduceren ligt daarbij voor de hand. Deze actie heeft een sterke relatie met actie 14 en actie 18. In 2008 gaat het – in samenwerking met Cisco - om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het formeren van een kopgroep die voor datahotels in nieuwe en bestaande situaties een groene standaard gaat ontwikkelen 2. ontwikkeling van een prototype van een <i>personal travel assistant</i>: een digitaal middel dat (potentiële) gebruikers van openbaar vervoer op elk moment en elke plaats informeert over de beste ov-opties 3. vaststellen of en welke extra bijdrage ICT kan leveren aan CO₂-reductie in het kader van actie 14. Waar opportuun zal worden gestart met het ontwikkelen van prototypes 4. een concreet e-werkproject waarbij in Almere een Quality Center als e-werkkantoor wordt gebruikt door personen die normaliter met de auto of het ov naar Amsterdam reizen.
MBP 14	Amsterdam op weg naar een CO₂-neutrale gemeentelijke organisatie	<p>Het Milieubeleidsplan bevat veel acties gericht op de voorbeeldfunctie en voortrekkersrol van Concern Amsterdam. De gemeente wil deze voorbeeldfunctie en voortrekkersrol onder andere concretiseren op de gebieden van energiebeheer en duurzaam inkopen. De ambitie van de gemeente om in 2015 CO₂-neutraal te zijn maakt een grote inspanning op dit gebied noodzakelijk. Bij de aanpak wordt aandacht besteed aan productinnovaties, zoals GVB-bussen op waterstof. In 2008 wordt onderzoek gedaan naar het reduceren van CO₂-uitstoot bij gemeentelijke gebouwen. Doel: maatregelen formuleren om de uitstoot van alle gemeentelijke organisaties en gebouwen sterk te reduceren, zodat ze in 2015 CO₂-neutraal kunnen zijn. Het resultaat is een overzicht van mogelijke maatregelen. Het onderzoek wordt begin 2008 afgerond.</p>
MBP 16	Energiebesparing in de openbare verlichting	<p>Energiebesparing binnen infrastructurele voorzieningen zoals openbare verlichting, bewegende bruggen, pompen en gemalen is een punt van aandacht. DIVV heeft in 2006 het beleidsplan <i>Openbare verlichting</i> afgerond, met de ambitie om energiebesparing te realiseren. Bij de uitvoering van het plan wordt licht onder meer gericht ingezet. Hierdoor neemt de algemene 'lichthinder' in de stad af. De ambitie is concreet uitgewerkt in het beheerplan voor de centrale stad. Er komt in 2008 een investeringsvoorstel voor de uitvoering van dit beheerplan openbare verlichting. Wanneer alle betrokken partijen zich aan dit voorstel committeren start de uitvoering. In het plan staat dat bij vervanging, vernieuwing en uitbreiding van openbare verlichting energiebesparing wordt toegepast.</p>
MBP 17	Duurzaam eigen wagenpark	<p>Het Projectbureau Luchtkwaliteit werkt aan de verbetering van het wagenpark via de vernieuwing van het wagenpark van het GVB, het wagenpark van gemeentelijke diensten en stadsdelen en het vaartuigenpark. Bij de uitvoering van deze acties wordt vanuit het <i>Actieplan Luchtkwaliteit Amsterdam</i> gestuurd op de reductie van</p>

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		NO2 en fijn stof. Ook wordt daarbij gelet op het brandstofgebruik en de CO2-emissie. Bij nieuwe personenauto's worden auto's gekozen met een A-label of B-label: deze zijn 20 procent respectievelijk 10 – 20 procent zuiniger dan de gemiddelde personenauto's. De vervangende bussen moeten voldoen aan de energiezuinige Euro 4- of Euro 5- norm. Beperking van het brandstofgebruik wordt een standaardcriterium bij de vernieuwing van het eigen wagenpark van het GVB en het vaartuigenpark (acties 15 en 17 uit het <i>Actieplan Luchtkwaliteit Amsterdam</i>).
MBP 18	Koploperalliantie: energiebesparing in de (bestaande) woningbouw	Start uitvoering <i>Koploperalliantie Actieplan</i> , met acties gericht op energiebesparing in de (bestaande) woningbouw. Met deze koploperalliantie wil de gemeente een proces op gang brengen dat leidt tot een gezamenlijke visie, een stappenplan en samenwerking op weg naar een woningvoorraad van goede energetische kwaliteit. De gemeente wil hiermee ook aantonen dat vernieuwing in de bestaande bouw mogelijk is. Deze actie kan mogelijk worden gekoppeld aan het <i>Clinton Global Initiative</i> . In het kader van deze actie worden ook particuliere woningeigenaren gestimuleerd tot woningisolatie. Gedacht wordt aan een kant en klaar pakket: uitvoeringsplan, financiering en uitvoering. De koploperalliantie bestaat uit de koplopers (bouwers, ontwikkelaars, woningcorporaties, energiebedrijven) op het gebied van woningbouw (bestaande bouw en nieuwbouw).
MBP 19	Stadsverwarming en stadscooling	Er wordt een warmtebedrijf opgericht waarin de gemeente participeert, en stadsverwarming wordt uitgebreid op diverse locaties. De ervaringen met onder meer stadsverwarming in Parkstad zijn aanleiding om ook elders in de stad grootschalige duurzame energieopwekking en -levering toe te passen. De kosten voor bewoners en ontwikkelaars zijn daarbij een aandachtspunt. Nuon wil actief meedenken over het intensiveren van stadsverwarming en stadscooling. Ook komt er een voorbeeldproject van integratie met koude.
MBP 20	Bedrijven en de Wet milieubeheer	Bedrijven zijn verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de CO2-uitstoot in Amsterdam. Daarom is het belangrijk ondernemers tot besparing aan te zetten. Het verwachte activiteitenbesluit biedt nieuwe mogelijkheden om kleine en grote bedrijven aan te zetten tot het nemen van rendabele maatregelen (met een terugverdientijd van vijf jaar of minder). Op basis van deze instrumenten ontwikkelt Amsterdam een handhavingstrategie voor het uitvoeren van controles. De handhavingstrategie is bedoeld als ondersteuning voor de stadsdelen bij de prioritering van de wettelijke taken. Op basis van een proef wordt in 2008 voor ongeveer honderd bedrijven een definitieve handhavingstrategie vastgesteld.
MBP 21	Energiebewustzijn en besparing door kleine ondernemers	Stijgende energiekosten kunnen een prikkel zijn voor ondernemers om energie te besparen. De gemeente wil hen daarbij ondersteunen en stimuleren. Er wordt een communicatiestrategie ontworpen om kleine ondernemers bewuster te maken van hun energieverbruik en de bijbehorende kosten, én de mogelijkheden van energie- en kostenbesparing. De uitvoering van de strategie loopt van 2008-2010. Samenwerking met betrokkenen is belangrijk om onder meer specifieke behoeften en drijfveren van de verschillende doelgroepen te achterhalen. In de strategie worden knelpunten en ervaringen gesignaleerd en oplossingen gezocht. Waar

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		mogelijk wordt gebruik gemaakt van initiatieven in de stad, zoals de tentoonstelling Opgewekt.nu op het NDSM-terrein in Amsterdam-Noord. Wellicht kunnen straatmanagers, ondernemershuizen en het energiebedrijf hierbij ook een rol vervullen.
MBP 22	Energie op Amsterdam.nl	De meest voorkomende vragen over energie worden geïnventariseerd en met de antwoorden op het digitale ondernemersloket geplaatst, om ondernemers zo goed mogelijk te informeren over energiebesparing en duurzame energie. De gemeente kan via Antwoord veel vragen direct beantwoorden.
MBP 23	Energie- en kostenbesparing specifiek bij lage inkomensgroepen	Samen met het Amsterdams Steunpunt Wonen en met een financiële bijdrage van de stadsdelen worden studenten opgeleid om bij mensen thuis advies te geven over energiegebruik. Daarbij wordt aandacht besteed aan spaarlampen, waterbesparende douchekoppen en isolatie achter de radiatoren. De bedoeling is om een energiebox met onder meer spaarlampen af te leveren. Bij deze doelgroep is een energiebesparing van 5 tot 10 procent te realiseren die direct voelbaar is in de portemonnee. Het gaat om 10.000 (in plaats van de oorspronkelijke doelstelling van 3000) Amsterdamse huishoudens in de sociale huursector. De doelgroep wordt onder meer benaderd via de bestanden van de participerende woningcorporaties; sociale huurwoningen.
MBP 24	Voorstel landelijke monitoring energieverbruik	De monitoringsvoorstellen voor het klimaatprogramma uit de Energievisie (2007) maken een landelijk voorstel voor monitoring van energieverbruik overbodig. Daarom vervalt deze actie.
	 Duurzaam consumeren en produceren	
Motie Raadslid Van Drooge (nummer 553)	Expertmeeting en opstellen 'Visie' Cradle to Cradle (C2C)	Aanleiding voor deze actie is de aangenomen motie van raadslid Van Drooge (Motie inzake de begroting voor 2008 (cradle to cradle), Publicatiedatum 16 november 2007). In deze motie wordt het organiseren van een expertmeeting verlangd. Vervolgens dient een gemeentelijke visie 'Cradle to Cradle(C2C)' opgesteld te worden. Deze visie dient volgens de motie verankerd te worden in het Klimaatprogramma. Aangezien de C2C scope breder is dan alleen de C2C / klimaatscope, zoals ook grondstoffen en sociale aspecten, is verankering via thema 'Duurzaam produceren' van het MBP 2007-2010 passender. Planning is in maart 2008 deze bijeenkomst te organiseren en in mei 2008 de visie gereed te hebben
MBP 25	Amsterdam duurzaam aan de top	Duurzaam ondernemen gaat om de balans tussen <i>people, planet</i> en <i>profit</i> : het welbevinden van mensen, de zorg voor het milieu en economische voordelen. De gemeente geeft hier mede vorm aan en draagt dit nationaal en internationaal uit door middel van het duurzaamheidsverslag, waarvan in 2006 het eerste uitkwam. De doelstellingen uit het Milieubeleidsplan worden in 2008 in het <i>Duurzaamheidsverslag Amsterdam 2008</i> vertaald in een beknopte lijst met concrete, eenvoudige indicatoren; niet alleen milieu-indicatoren zijn, maar ook

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		<p>sociale en economische. Met deze indicatoren wordt een nulmeting uitgevoerd en worden doelstellingen geformuleerd voor een actieprogramma. Daarin krijgen ook uiteenlopende ideeën, initiatieven en <i>best practices</i> van kennisinstellingen, bedrijven en burgers een plaats, zoals Proeftuin Amsterdam, waarin het thema voeding bij inwoners en duurzaam toerisme centraal staat.</p>
MBP 26	Duurzaam inkopen	<p>Door het meewegen van milieu- en sociale criteria bij de inkoop van diensten, leveringen en werken, kan de gemeente grote invloed uitoefenen op de verduurzaming van de productie. In elk aanbestedingsdossier komt een expliciete afweging van duurzaamheidsaspecten. Dit wordt in 2008 nader uitgewerkt in de <i>Leidraad duurzaam inkopen</i>. Daarin wordt ook aandacht besteed aan de kostenaspecten. De gemeente maakt zo veel mogelijk gebruik van bestaande instrumenten en informatie.</p> <p>De leidraad wordt verspreid onder inkopers van diensten en stadsdelen. Er wordt ondersteuning geboden om duurzaam inkopen zo laagdrempelig mogelijk te maken. Het duurzaam inkopen wordt gemonitord. De nota <i>Inkoop en Aanbesteding</i> wordt dienovereenkomstig geactualiseerd en vastgesteld door de centrale stad en de stadsdelen.</p>
MBP 27	FSC-hout in gemeentebouwen en openbare ruimte	<p>De centrale stad wil haar voorbeeldfunctie zichtbaar maken door bij alle gemeentelijke projecten duurzaam hout toe te passen. De nota over de voor- en nadelen van FSC-hout in gemeentelijke gebouwen en de openbare ruimte geeft inzicht in levertijden, juridische kaders, financiën en handhaving. Op basis van deze nota kan de centrale stad een onderbouwd besluit nemen om duurzaam hout in de praktijk op eenduidige wijze in de stad toe te passen. De nota wordt in 2008 vastgesteld. Er wordt een bijeenkomst georganiseerd voor stadsdeelbestuurders om hen te stimuleren het stedelijke beleid over te nemen.</p>
MBP 28	40 procent biologische catering	<p>De doelstelling van deze actie sluit aan op landelijke afspraken. Biologische catering spreekt een breed publiek aan. Voor het slagen van de actie is een breed draagvlak nodig binnen de gemeentelijke organisatie. Onder biologische catering wordt ook thee, koffie en frisdrank verstaan. 20 procent biologische catering kan worden gerealiseerd door de zuivel en de vergaderkoffie en automatenkoffie te vervangen door biologische producten. Bij de uitwerking van deze actie wordt een verbinding gelegd met Proeftuin Amsterdam en de Voedselstrategie. Er wordt in 2008 een raamcontract opgesteld voor de gemeentelijke catering. Mogelijk komt er ook een gemeentebrede campagne om biologische producten te promoten.</p>
MBP 29	Doelgroepenstrategie milieumanagement bedrijven	<p>Door van achterblijvers volgers te maken en van volgers koplopers kan de milieubelasting door bedrijven in de stad systematisch worden gereduceerd. Daarom betreft de gemeente bedrijven meer bij het verduurzamen van de economie, door een netwerk te creëren met praktische kennis over en voorbeelden van milieuzorg. Om koploperbedrijven te helpen zich te profileren wordt een platform opgezet. Daarin passen ook de gemeentelijke diensten en bedrijven. Voor deze diensten en bedrijven komt de ISO 14001 certificering aan de orde in actie 14. Het concept van de 'doelgroepenstrategie' wordt in 2008 opgesteld en vastgesteld, en de strategie wordt gestart. Het platform waarin koplopers zich</p>

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		inzetten om andere bedrijven te ondersteunen bij de invoering van systematisch milieumanagement wordt actief. Doelen zijn verder verdubbeling van ISO 14001-gecertificeerde bedrijven in de stad, en 500 bedrijven met een milieukeurmerk (zoals de milieubarometer of de milieuthermometer), zoals ziekenhuizen, zorginstellingen, grafische industrie, hotels en kantoren.
MBP 30	Duurzaam toerisme	In stadsdeel Centrum hebben hotels een milieuvanant afgesloten in de vorm van een 'Milieubarometer', de Green Key certificering. In ruil voor het voldoen aan de strenge milieueisen uit deze milieubarometer krijgen de hotels drie jaar geen milieucntroles op het gebied van duurzaam ondernemen. Dit project wil Stichting Greenkey uitbreiden naar andere stadsdelen en daarbij ook de kleinere hotels betrekken. De meeste hotels in stadsdeel Oud Zuid voeren het keurmerk in 2008 in. Het plan van aanpak voor deelname van nog meer hotels wordt uitgewerkt en de uitvoering van het plan start. Er wordt een stakeholderbijeenkomst georganiseerd met als resultaat afspraken over concrete acties.
MBP 31	Groene looper uit voor excellente duurzame ondernemingen	De gemeente wil bedrijven en sectoren aantrekken die excelleren in duurzaam ondernemen. Hiertoe wordt een verkenning van de mogelijkheden gemaakt. Uit de verkenning komt naar voren waar de kansen liggen voor specifieke doelgroepen, met aandacht voor de benaderingsmethode en vestigingscondities. Bij deze inventarisatie wordt in overleg met bedrijven een visie op een duurzame toekomst van de haven en Westpoort meegenomen. In 2008 komt er een langetermijnaanpak en een acquisitiestrategie om er voor te zorgen dat excellente duurzame ondernemingen behouden blijven voor de stad én zich hier vestigen.
MBP 32	Duurzaam inkopen op Amsterdam.nl	De voorwaarden om aandacht te geven aan duurzaam inkopen op Amsterdam.nl worden geïntariseerd; de bedoeling is een Loket Duurzaam Inkopen waar veel gestelde vragen worden beantwoord, als uitbreiding van het ondernemersloket op www.amsterdam.nl. Bedrijven kunnen zo op één centrale plaats antwoorden vinden op hun vragen. Voor dit actiepunt wordt de samenwerking gezocht met bedrijven.
	 Bodem	
MBP 33	Uitwerken van Amsterdams functiegericht bodembeleid	Voorheen werden de saneringscriteria en –doelstellingen bepaald door het Rijk. Met de <i>Circulaire Bodemsanering 2006</i> en het <i>Besluit Bodemkwaliteit</i> krijgen gemeenten de ruimte om eigen bodembeleid vast te stellen. De <i>Bodembeleidsnota</i> geeft invulling aan dit beleid gericht op eenduidigheid bij het gebiedsspecifiek en functiegericht saneren. Hiermee wordt voor alle partijen duidelijk welke bodemkwaliteit hoort bij een bepaalde functie in een bepaald gebied. Met het gebiedsspecifiek en functiegericht saneren wordt een optimum bereikt tussen bodemkwaliteit en kosten. De Amsterdamse Bodembeleidsnota wordt afgerond en vastgesteld, inclusief een kaart met kwaliteitszones, een kaart met bestaande en beoogde functies, en onder meer saneringscriteria, kwaliteitsdoelstellingen en mogelijkheden voor hergebruik. De voortgang is afhankelijk van de

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		inwerkingtreding van het <i>Besluit Bodemkwaliteit</i> .
MBP 34	Ontwikkelen indicator bodemsanering	Er wordt een Amsterdamse indicator ontwikkeld waarmee de voortgang van de functiegerichte bodemsanering kan worden vastgesteld. Deze geeft inzicht in de voortgang van functiegericht saneren. Zodra een gebied geschikt is voor de beoogde functie is dat gebied gereed. Uiteindelijk moet in 2030 het gehele grondgebied van Amsterdam geschikt zijn voor de beoogde functie.
MBP 35	Organiseren van de nazorg bij bodemsanering	De uitvoering van nazorg bij bodemsanering is een plicht van de grondeigenaar. De nazorg van overheidssaneringen ligt bij de stadsdelen en de centrale stad. Samenwerking in nazorg door stadsdelen en centrale stad maakt de aanpak eenduidig, efficiënt en van een goede kwaliteit. Een mogelijkheid is een Amsterdamse nazorgorganisatie voor bodemsanering. Die kan de uitvoering verzorgen, de nazorg van particuliere saneringen toetsen en daarnaast fungeren als kenniscentrum. Daarnaast is het belangrijk de financiële en juridische zekerheid, de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden te regelen. Er komt in 2008 een voorstel om de nazorg onder te brengen bij een nog nader te bepalen centrale of externe organisatie.
	 Groen	
MBP 36	Website Groen	Om de bekendheid en het gebruik van groen te bevorderen wordt de informatie daarover gestroomlijnd: er komt in 2009 een website met informatie over groen in en rond Amsterdam voor bewoners, (buitenlandse) bedrijven en toeristen. In 2008 wordt de informatie van de stadsdelen hiervoor geïnventariseerd. Vraag en aanbod op het gebied van groen en landschap in Amsterdam worden daarmee in kaart gebracht. Er komt een advies over de bijdrage van de gemeente Amsterdam (city- en regiomarketing) op het gebied van groen en landschap.
MBP 37	Natuur en milieueducatie voor kinderen en jongeren van 4 tot 21 jaar	Om Amsterdamse kinderen en jongeren van 4 tot 21 jaar aandacht, respect en trots voor de natuur en hun leefomgeving bij te brengen wordt de natuur- en milieueducatie in het onderwijs verbeterd via het Amsterdamse Natuur- en MilieueducatieCentrum (ANMEC). In 2008 wordt een leerlijn voor de basisschool ontwikkeld, voor het voortgezet onderwijs komen er werkbladen en vakoverstijgende projecten, in combinatie met een PR-campagne. Het ANMEC zal bijdragen aan de verwachte landelijke leerlijn NME. Begin 2008 wordt meer duidelijk over de uitwerking van landelijke initiatieven in een concreet aanbod vanuit terreinbeherende organisaties, waarna ANMEC haar betrokkenheid zal bepalen. Er wordt een plan van aanpak uitgewerkt voor het vergroenen van de schoolomgeving en milieuzorg op scholen.
MBP 38	Stedelijk groen vanuit programmakkoord	De Amsterdamse parken vormen groene oases in de stad met een belangrijke sociale en recreatieve functie voor bewoners en toeristen: als ontmoetingsplek en als sport- en spelaccommodatie bijvoorbeeld. Door samenwerking met organisaties die educatieve en culturele activiteiten organiseren kunnen die functies worden versterkt. Er worden projecten uitgevoerd in het Noorderpark, het Bijlmerpark, het

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
		Sloterpark, het Vondelpark en de Nieuwe Oosterbegraafplaats. Bij het herstel van De Nieuwe Ooster begraafplaats is voorzien in meer recreatieve mogelijkheden en aantrekkelijkheid van de omgeving. Jongere parken in vernieuwingsgebieden, zoals het Sloterpark, het Bijlmerpark en het Noorderpark, worden ontwikkeld tot volwaardige stadsparken in de zich verdichtende stad. Het streven is dat alle Amsterdammers een stadspark hebben binnen 5 minuten fietsafstand.
MBP 39	Beheer parken afstemmen op gebruik	Er wordt een contactdag georganiseerd voor betrokkenen bij beheer en gebruik van Amsterdamse stadsparken, om het beheer beter af te stemmen op het gebruik van de parken en om stadsdelen te inspireren parken actief te onderhouden en beheren, en na te denken over andere gebruiksmogelijkheden.
MBP 40	Monitoring gebruik parken	Er komt een uitgewerkte aanpak voor de monitoring van het gebruik van parken, inclusief vragenlijst.
MBP 41	Regionaal groen vanuit Programakkoord	Het omringende groene landschap is een grote kwaliteit van Amsterdam. De scheggen zijn daarbij belangrijk, omdat deze ver de stad in reiken en het groen dichtbij brengen. Met het geld voor regionaal groen worden veel projecten in de scheggen uitgevoerd. De inrichting, het gebruik en de bereikbaarheid worden verbeterd, zodat elke Amsterdammer binnen tien minuten fietsen het regionale groen kan bereiken. Het gaat onder meer om de Westrandscheg, de Waterlandscheg, de Diemerscheg, de Amsterdamse Bosscheg en de Amstelscheg. De inrichting wordt beter afgestemd op het gebruik: door aanleg en verbetering van fietspaden, wandelpaden en bruggen. De gemeente treedt op als intermediair om ook de boeren in de Westrandscheg groene diensten te laten aanbieden: zorg- en lesboerderijen, naschoolse opvang, verkoop van streekproducten. Ook wordt in 2008 uitgewerkt hoe groen kan worden ingezet voor welzijn en zorg. Daarnaast worden kansen benut voor doorlopende ecologische groenstructuren en waterberging.
	 Water	
MBP 42	Actieplan hemelwaterberging	Alle Amsterdamse locaties waar wateroverlast kan optreden bij de huidige weersomstandigheden worden geïnventariseerd.
MBP 43	Actieplan Daktuinen	Daktuinen vertragen de afvoer van regenwater, waardoor het riool minder wordt belast. Bovendien vergroten ze de belevingswaarde van de directe omgeving en trekken flora en fauna aan. Ook vangen daktuinen stof af, waardoor ze een gunstig effect hebben op de luchtkwaliteit. Verder kan een daktuin een functie vervullen voor de bewoners, maar ook eigenaren van bedrijven, scholen, winkelcentra of ziekenhuizen, bijvoorbeeld als horecaterras op een winkelcentrum. In Amsterdam worden daktuinen nog niet vanzelfsprekend aangelegd. De actie is bedoeld om inzicht te krijgen in de belemmeringen, de technische, financiële en juridische aspecten, én een positieve impuls te geven aan het realiseren van daktuinen. Er wordt een communicatieplan opgesteld voor het promoten van daktuinen in Amsterdam, met een financieringsvoorstel voor de diverse activiteiten.

Actie	Thema Titel actie centrale stad	Resultaat / doelstelling 2008
MBP 44	Overzicht acties Kaderrichtlijn water Amsterdam	Eén van de eisen uit de KRW is dat in 2009 de chemische en ecologische doelstellingen voor de waterkwaliteit in Amsterdam duidelijk zijn en welke maatregelen nodig zijn om deze doelstellingen te halen. In 2008 worden de knelpunten geïnventariseerd en er wordt een overzicht opgesteld van acties om deze op te lossen.
MBP 45	Nota grondwater Amsterdam 2007-2011	De acties uit de vastgestelde <i>Nota grondwater Amsterdam 2007-2011</i> worden uitgevoerd, met de volgende speerpunten uitgewerkt in doelstellingen en acties: <ul style="list-style-type: none"> ▪ aandacht voor samenwerken, netwerken, communicatie en voorlichting ▪ het ombuigen van de gebiedsgerichte aanpak naar een individuele aanpak waar het kan en een gezamenlijke waar het moet ▪ grondwaterproblemen voorkomen.
MBP 46	Op weg naar certificering beheer openbare ruimte	<p>In driekwart van het stedelijk gebied van Amsterdam wordt het regenwater met een apart riool direct naar het oppervlaktewater afgevoerd. Voor de kwaliteit van het oppervlaktewater is het van belang dat het regenwater schoon blijft.</p> <p>Onkruidbestrijdingsmiddelen, vooral bij gebruik op verhardingen, zijn een bron van verontreiniging. Certificering betekent een regelmatige controle door de certificatie-instelling en daarmee een garantie op de afgesproken werkwijze. Met certificering kan een gefundeerde invulling worden gegeven aan de in het rijksbeleid genoemde voorbeeldfunctie van overheden. Certificering is mogelijk op verschillende niveaus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. brons: eisen aan het gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen 2. zilver: onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen en in het groen mogen alleen in uitzonderingssituaties worden toegepast; 3. goud: onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen en in het groen mogen alleen in uitzonderingssituaties worden toegepast; bovendien eisen voor het omgaan met onder andere bemesting, zwerfafval, groenafval, hondenpoep, gladheidsbestrijding, inrichtingsmateriaal, brandstoffen en smeermiddelen. <p>In 2008 wordt een plan van aanpak opgesteld en vastgesteld, waaruit blijkt wat nodig is voor certificering van het beheer van de openbare ruimte en wanneer dit gerealiseerd kan zijn. Deze actie wordt afgestemd met het project <i>Inrichting van de openbare ruimte van de stad</i>, de zogeheten Puccini-methode. Mogelijk wordt de actie geïntegreerd in het DRO-project.</p>

BIJLAGE 2

Producten in het kader van de wettelijke taken

Beschikkingen Wet milieubeheer	Aantal / uur
Oprichtingsvergunning A t/m D (lichte bedrijven)	-
Oprichtingsvergunning E t/m F (zware bedrijven)	4
Revisie vergunning / veranderingsvergunning A t/m D (lichte bedrijven)	3
Revisievergunning / veranderingsvergunning E t/m F (zware bedrijven)	9
Meldingen op grond van de activiteiten-AmvB inclusief maatwerkvoorschriften	16
Ambtshalve wijziging	2
Wijziging op verzoek	1
Melding wijziging vergunning (8.19)	2
Lozingontheffingen	3
Wettelijke adviezen aan ander bevoegd gezag	9
Vuurwerkvergunningen	21
Verweer en bezwaarprocedures	PM
Helpdesk burgers en bedrijven	250
Zonebeheer Westpoort	800

Beschikkingen Wet milieubeheer provinciaal gedelegeerd	Aantal
Revisievergunningen	3
Ambtshalve aanpassing	1
Oprichtingsvergunningen	2
Meldingen	3

Controle Wet milieubeheer	Aantal Westpoort	Aantal GS
Integrale controles A	2	4
Integrale controles B	45	50
Integrale controles C	137	65
Integrale controles D	22	18
Integrale controles E	70	66
Integrale controles F	37	25
Aspectcontrole	150	150
Klachten (en de afhandeling daarvan)	75	100

Handhaving Wet milieubeheer	Aantal / uur	
Handhaving producten in eenheden	144	534
Handhaving	1200 uur	
Van Traa	3300 uur	
BOA	2600 uur	
Piket	800 uur	
Afval	1780 uur	
Specialisten en juridische ondersteuning	1400 uur	

Evenementen	Aantal / uur
Evenementen	300 uur
Grootstedelijke projecten – beschikkingen en toezicht in stuks	281

Beschikken Wet bodembescherming	Aantal / uur
BUS-melding	180
Bodembeschikking(ernst, spoed, saneringsplan en wijziging saneringsplan)	30
Bodembeschikking evaluatie en nazorg	140
Bodentoets bouwaanvragen	100
Beoordelen Bodemonderzoek	425
Grote projecten (Oostergas, Volgermeer, Diemerzeedijk, Zuidergas, Marnixstraat, Westergas)	720 uur

Controle en handhaving bodem	totaal 13.600 uur
Veldtoezicht sanering, calamiteiten en surveillance	
Administratieve controles	
Bestuurs-, en strafrechtelijke handhaving	
Toezicht grote projecten (Oostergas, Volgermeer, Noord-Zuidlijn)	
Besluit Bodemkwaliteit	

Informereren en adviseren bodem	Aantal / uur
Historisch onderzoek	10
Advies en beleid	2300 uur
Aanvragen bedrijvenregeling	10
Makelaars-mails	11.000
Bodeminformatie	250
Voorlichting en informatie	700 uur

Projecten bodem	Aantal / uur
Onderzoeken risicolocaties	2450 uur

Advies en informatie	totaal	10.900 uur
Advisering Milieubeleidsplan		
Advisering Luchtkwaliteit (reguliere advisering naast het programma luchtkwaliteit)		
Advisering Klimaat (reguliere advisering naast het programma klimaat)		
Advisering Overig (bijvoorbeeld Milieu in Atlas, geluidzonebeheer)		

Bestuurlijke ondersteuning	totaal	5.600 uur
Opstellen en monitoring Milieuprogramma		
Opstellen Milieoverslag		
Monitoring Milieubeleidsplan		
Opstellen Milieubalans		
Ondersteuning bestuur		
Netwerk gemeente/landelijk/internationaal		
Bestuurlijke ondersteuning	Aantal	
Jaarplan	1	
Jaarverslag	1	

Publieksvoorlichting en communicatie	Aantal / uur
Perscoördinatie	150 uur
Internetsite	300 uur
Externe communicatie	700 uur
Waaronder uitbrengen digitale nieuwsbrief	250 uur
Publieksvragen en onderhoud Kennisbank Antwoord	1550 uur
Samenwerking met Antwoord	150 uur